

PRENUMERATA:

Miesięc.
11.500 Mk
do domu
z przesyłką
13.000 Mkp., w państwach 16.000 Mkp.

CENA NUMERU
500 Mkp.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetrowy w
miej. Zwyczajne za tekstem
150 Mk. Nadzwyczajne 450 Mk.
Nekrologia 350 Mk. Na pier-
wszej kolumnie 800 Mk. Przed-
kronką i w rubryce „Reper-
tuar” 700 Mk. Po stronie
komunikaty 600 Mk. Drobne
ogłoszenia za każdy wiersz
50 Mk. w rubryce kupon
i sprzedaż, matrymonialna
i korespondencja prywatna
za każdy wiersz 70 Mk. Paski
na kolumnach tekstowych po
600 Mk. za wiersz milime-
trowy, szeroki 80 milim. Ogło-
szenia zagraniczne o 50 proc.
drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer” Lwów. —
Rekopiesów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Spisek przeciw pokojowi Europy

Rada Ambasadorów, która wobec otwarcie u-
ragającej jej Litwy okazała już w sprawie Kłaj-
pedy niewytłumaczoną słabość, zajęta dziwnie nie-
saczere i niechętnie stanowisko w sprawie uznania
wschodnich granic Polski. Ciężko i opornie idą
rokowania, rozpala się równocześnie wroga pro-
paganda Litwinów i Ukraińców, propaganda, któ-
rej, o dziwo, nieraz posłuch dają przedstawiciele
mocarstw. Propaganda ta nie byłaby szkodliwa,
gdyby nie kierowali nią mistrze w tej gałęzi, Niem-
cy, którzy zapomocą rozgałęzionych podstępnie sie-
ci, wodzą dziś swoich zwycięzców tam, gdzie sami
chcą, na zgubę aliantów wielkiej i małej koalicji.
Podstępna, wnikliwa propaganda uzyskali oni dziś
wytworzenie niechętniej Polsce atmosfery w kra-
jach zasiadających w Radzie Ambasadorów. Do-
kazali tego dziwu, że niepotrzebują dziś występować
otwarcie sami przeciw Polsce, bo w każdym
państwie znajdują ludzi i mężów stanu, którzy ich
w ten wyreczą.

Ostatnie odkrycia wykazały, jak głęboko za-
truta jest jadem niemieckim Anglja, jak liczne nici
wiążą posłów, dziennikarzy, przemysłowców z Ber-
linem, który przez nich urabia opinię świata i ma
wpływ na rozstrzygnięcie europejskich problemów.
L. George okazał się korespondentem „Deutsche
Allg. Ztg”, organu Stinnesa, w którego przedsię-
wzięciach finansowych zaangażowani są, jak do-
noszą pisma francuskie, lord Abernoon, b. amba-
sador angielski w Berlinie i inne osobistości poli-
tyczne. Nie można się zatem dziwić, że w prasie
angielskiej, która zwykle staje w obronie Niemiec
przeciw Francji, pojawiają się artykuły, podobnie
jak w „Observerze”, gdzie polityczny korespon-
dent domaga się położenia kresu nadużyciom pol-
skim na Litwie wileńskiej i zwłaszcza w Galicji
Wschodniej. Stanowisko sfer rządowych angiel-
skich na ogół zanadto bezkrytyczne w kwestji pol-
skiej może uleść niepożądanym wpływom, tem-
bardziej, że wśród rzeczoznawców mogą być inni
podobni rzeczoznawcy dla sprawy odszkodowań jak
p. Wise, którego „bezsronność” nagrodzona zo-
stała naczelnym stanowiskiem w kooperatywach so-
wieckich.

We Włoszech wpływy niemieckie są zawsze
silne, wojna przerwała je na krótko. Niemcy wró-
cili i ze znaną natrętnością odzyskali dawne zna-
czenie, zyskując tak gorąco sobie oddanych rzecz-
ników, jak Nitti, który stał się heroldem niechęci
dla Polski. Wpływy te niejednokrotnie znalazły
swój wyraz w interpelacjach proukraińskich w
Izbie włoskiej.

We Francji nawet wpływy niemieckie działały
nie wprost, lecz używając pomocy starego sprzy-
mierzniaka, Rosji, przeciw interesom której rzeko-
mo żądanie polskie się zwraca. Zważyć należy, że
na te same tory zwrócona została w Paryżu pro-
paganda ukraińska, stając przedewszystkiem w o-
bronie interesów dawnego sprzymierzeńca Francji
i żądając dla Rosji Karpat jako granicy.

Wobec takiego przygotowania terenu, nie mo-
żna się dziwić ociąganiu się Rady Ambasadorów.
„Observer” zadowolony jest z utworzenia komisji,
której „Rada Ambasadorów” musiała dać ogólne
linje wytyczne, jak przypuszcza, Polska może

mieć jednak pewne wątpliwości co do bezstron-
ności komisji, w której zasiadają tacy rzeczoznaw-
cy jak plk. Le Chardigny.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Niemcy chcą płacić odszkodowania?!

Rząd dr. Cuno wypracował projekt ugodowego załatwienia konfliktu
w Z. Ruhr. Szwajcjarja miejscem rokowań.

Paryż. (Pat.) Ze żądań niemieckich dono-
szą, że delegat rządu dr. Cuno zawiązał projekt
uregulowania sprawy odszkodowań do Szwaj-
carii, gdzie po dokonaniu ostatecznych badań z
punktu widzenia finansowego projekt ma być
wysłany do Paryża. Projekt ma zawierać propo-
zycje w sprawie wypłacenia przez Niemcy 8 i
pół miljarde ft. szterl., z czego połowa przy-
padłaby Francji, oraz w sprawie wzajemnych

gwarancji Niemiec i Francji: 1) co do nieatako-
wania Francji, 2) w sprawie ewakuacji Zagłę-
bia, Ponadto w myśl projektu Francja winna
udzielić gwarancji, że Polska nie zaatakuje
Niemcy (?) W związku z powyższą wiadomo-
ścią agencja Hava stwierdza, że żaden przed-
stawiciel rządu francuskiego nie wyjeżdżał do
Szwajcarii w celu omówienia z delegatem nie-
mieckim sprawy odszkodowań.

Francja zaostrzyła sankcje karne.

UCHWAŁY KONFERENCJI BRUKSELSKIEJ.

Bruksela. (Pat.) O godzinie 18-tej zamknięta
została Konferencja francusko-belgijska. Komu-
nikat prasowy o konferencji ma brzmienie na-
stępujące: Poincare i Theunis wspólnie ze swymi
pracownikami zbadali sytuację w okręgu Ru-
hry i uchwalili środki niezbędne dla zapewnienia
dostaw węgla i koksu dla Francji i Belgji.
Uregulowali również kwestje dotyczące strony
finansowej francusko-belgijskiego zarządu kole-
jami na terytorjum okupacji. Uchwalili środki
represyjno-karne na wypadek nowych zamachow
przeciwko wojskom okupacyjnym.

Ustaliли reguły wydawania specjalnych po-

zwoleń przemysłowcom cudzoziemskim na u-
prawianie działalności handlowo-przemysłowej
na terytorjum okupacyjnym.

Ewakuacja okręgu Ruhry jak i terenów
świeżo okupowanych może nastąpić wyłącznie
w miarę jak Niemcy będą wykonywały swoje
zobowiązania.

Wzmiankowane tereny będą opróżnione do
piero wtedy, gdy rząd Rzeszy da gwarancję bez-
pieczeństwa dla tych Niemców, którzy współ-
działali z władzami okupacyjnymi podczas oku-
pacji. Po zamknięciu konferencji Poincare zło-
żył wizytę królowi.

Galwanouskas przed upadkiem.

Kowno. (Pat.) W odpowiedzi na atak opo-
zycji przeciwko przemówieniu prez. min. Gal-
wanouska, premier zabrał głos ponownie, celem
odparcia zarzutów. Winę za nieporządkie panu-
jące w banku emisyjnym starał się Galwanous-

kas zrzucić na sejm, zaś odpowiedzialność za
gnębienie mniejszości narodowych samym mniej-
szościom. Następne posiedzenie sejmu odbędzie
się dziś. Na posiedzeniu tem zdecydowany be-
dzie los gabinetu i sejmu.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego” zawiera:

Spisek przeciw pokojowi Europy [art.
wstępny].

O kolejowym programie sanacyjnym.
Zjazd delegatów Związku strzeleck.

W sprawie wyjazdu na roboty do
Francji.

Lwowskie Tow. ratunkowe.
Wielki cyklon w Ameryce.

Podczas gdy Rada Ambasadorów okazuje dziwną chwiejność wobec żądań Polski, zupełnie jasna i zdecydowana jest działalność Niemiec. — Oto „Abend“ wiedeński, doskonale poinformowany, donosi, że generał Ludendorff i jego przedstawiciel wiedeński, pułk. Bauer, tworzą we Wiedniu centralę „wszystkich żywiołów niezadowolonych w Europie środkowej“. W tym celu odbył Ludendorff konferencje z delegatami austriackimi, włoskimi, bułgarskimi, macedońskimi i ukraińskimi. Ci ostatni specjalnie go interesują, odbył bowiem generał Ludendorff naradę z b. arcyks. Wilhelmem — Wasylem Habsburgiem, z którym pułk. Bauer pozostaje w stałym porozumieniu. Kto zna przeszłość Ukraińców „tyrolczyków wschodu“, historję ruchu ukraińskiego zbudzonego i podirymowanego przez Niemców, tego zaufanie specjalne jakim Ludendorff obdarza Ukraińców nie zdziwi. Ci zatem leaderzy ukraińscy, którzy zasypują Radę Ambasadorów protestami chętnie przyjmowanymi, — ci, którzy z powodu rozlicznych nadużyć nie mogą wrócić do kraju, gdzie czeka ich oburzenie ludu ruskiego, zwodzonego i okradanego, są na usługach Ludendorffa.

Najważniejszy jednak jest cel wiedeńskich rokowań Ludendorffa, który powinien służyć za przedmiot rozmyślań wielkich mocarstw. „Abend“ zapewnia, że wszystkie owe żywioły niezadowolone mają czekać rozkazu z Berlina i podnieść oręż przeciw sprzymierzeńcom Francji, gdy nacjonaliści niemieccy samej Francji odwetem zagrozą. Zatem sprawa jest jasna: każde odstępstwo od słusznych żądań Polski, każda słabość okazana Litwinom lub Ukraińcom przez Radę Ambasadorów i jej poszczególnych członków jest słabością okazaną Berlinowi, dobrowolnem ułatwianiem i przygotowaniem odwetu niemieckiego. Dziwne zaślepienie tylko może skłonić europejskich mężów stanu do krzywdzenia sprzymierzeńców, a popierania planów marzącego o odwecie wroga.

L. C.

Przegląd światowy.

TRUDNE POŁOŻENIE NIEMIEC.

(j) Korespondent „Journal“ donosi z Ruru, że przemysł niemiecki wbrew zaprzeczenia ministra berlińskiego, chyli się do upadku. Eksport towarów zupełnie ustął gdyż kupujący spekulują naspadek marki niemieckiej, fabryki nie mają zamówień, bezrobocie wzrasta, robotnicy stawiają coraz to nowe żądania i grożą strajkiem. Zapowiedziany jest strajk w metalurgii berlińskiej. W zagłębiu Ruhr syndykat niższych urzędników technicznych kopalni i fabryk uchwa-

lił rezolucję piętnującą egoizm wielkich przemysłowców. Wśród kolejarzy i pocztowców zdarzają się liczne wypadki powrotu do pracy w porozumieniu z władzami francuskimi.

PIĘCIOLETNI JUBILEUSZ SOWJECKIEJ ARMII

(B) Korespondent „Voss. Ztg.“, który był w Moskwie na uroczystości 5-letniej rocznicy armji sowieckiej podaje następujące informacje.

Armja sowiecka w przeciągu tego roku się zwała i uwolniła się od bolszewickich zarazek. Zaprowadzono dyscyplinę, polepszone uzbrojenie, uporządkowano kasarnie, stworzono armję w duchu nowoczesnym. — Na uwagę szczególniejszą zasługuje praca oświatowa, w armji. Według statystyki podanej przez autora, praca ta przedstawia się w cyfrach następująco: W ciągu 3 miesięcy (od lipca do września) 1922 roku urządzono w armji 7269 mitingów, 22,732 zgromadzeń, 109,437 zborywek, wytepliono zupełnie analfabetyzm. Oddziały mają swoje wojskowe kluby, gdzie jest podobno bardzo czysto, ciepło i przyjemnie. Do dnia 1 października 1922 urządzono 1083 klubów, w tem 915 politycznych, 626 popularno-naukowych, 362 sportowych, 1885 artystycznych, 205 gospodarczych itp. kółek samokształceniowych.

Żołnierz sowiecki opuszczając armję wraca do swojej wsi, gdzie spełnia misję oświatową. Wpływ ich na poziom umysłowy wsi jest podobno decydujący, i im to rząd sowiecki przypisuje ewolucję, jaka się obecnie na korzyść sowieców na wsi dokonuje.

Chociaż wiele zachwyłów owego korespondenta położyć należy na karb jego tendencji politycznej, to jednak nie należy sobie tego zjawiska lekceważyć. Bolszewicy, jakkolwiek wiele już popełnili głupstw i wiele pomysłów im się nie udało, jednak mają tę właściwość, że ciągle się ruszają i gorączkowo się modernizują. Ta wartkość działania stoi do pewnego stopnia w przeciwieństwie do naszego tempa życia, które się wlecze leniwie, nieszczerze i gubi w projektach. Masy u nas śpią, gdyż nie dostają żadnej karmy duchowej z góry, a góra zajęta jest tak dalece obroną najbarnajszych, partyjnych i warstwowych interesów, iż nie widzi, że świat się dokoła rusza i żyje życiem pełnem nadziei i rozmachu.

ASQUITH PRZECIW LLOYDOWI GEORGEOWI.

(j) Mowa, którą p. Asquith wypowiedział w Cambridge uważana jest za ostateczną odpowiedź na propozycję połączenia obu partji liberalnych. P. Asquith nie ma zamiaru iść pod komendę Lloyda Georgea, nie uważa, aby nale-

żało tworzyć nowe centrum liberalne, którego celem byłaby walka z Labour Party, przeciwnie niezależni liberali uważają, że mają szereg celów i dążeń wspólnych z partją robotniczą.

LABOUR PARTY I ODSZKODOWANIA.

(j) Zgromadzenie Labour Party postanowiło zwołać konferencję przedstawicieli syndykatów robotniczych i grup socjalistycznych z Anglii, Francji, Belgji, i Włoch, w celu wykreślenia linii polityki w sprawie odszkodowań.

Związek narodowy robotniczy uchwalił rezolucję żądającą oddania sprawy odszkodowań Lidze Narodów.

Ze spraw ukraińskich.

(y) Petruszewycz urguje. „Nacjonalna Rada Wsch. Haliczyny“, nazywając się jedyną, legalną reprezentacją ludności ukraińskiej, prosi Radę Ambasadorów, aby powołała i przesłuchała delegację UNR., gdyż tylko w ten sposób wypełni postanowienie swe z 25 VI 1919, eo do samookreślenia narodowego w tym kraju.

Ze stowarzyszeń ruskich. Niedawno odbyły się we Lwowie zjazdy pracowników sokolskich ukr. i inwalidzkich (b. armji ukraińsko-galicyskiej). Ankieta sokolska wykazała, że z 1000 gniazd z 50000 członkami odnowiono wobec przeszkód władz ledwo 62. Włościanie, b. interesują się sokolstwem i lożą nań materialnie. Zjazd inwalidów nakazał wszystkim inwalidom ukr. zapisać się do „ukr. kraj tow. op. nad inwal.“ i prosił posłów-Ukraińców Sejmu (Wolyniaków) o interwencję w sprawie zakazu zbiórek. Charakterystyczne, że Ukraińcy bojkotowali Sejm, ale teraz uznają ten Sejm i zwracają się do jego posłów (oczywiście prócz ks. Ilkwa i tow.), których cała grupa „Hrom. Wistp.“ wprost z wściekłością zwalcza.

(y) **Przeciw modkajofilom na Zakarpaczu.** Przed paru tygodniami odbył się w Użognodzie kongres ruskiej partji ludowej, na którym przemawiali główni przywódcy, Braszczaiko i Wołoszyn. Znamienne jest, że partja ta, ściśle miejscowa, odzegnująca się od przybyszów galicyjskich, a kierowana jak na nłice przez Czechów, w bardzo ostrych wyrazach potępiała przywilejowanie języka rosyjskiego w urzędach i wogóle zalew Rusi Zakarpackiej przez rusofilstwo.

LOUIS HEMON.

47

Marja Chapdelaine.

POWIEŚĆ KANADYJSKA.

(Ciąg dalszy)

Nie mogła się zdecydować i powiedzieć: „poślubię Lorenza Surprenant“, ale w rzeczywistości wybór jej był już dokonany. Wiatr północny, który zagrzał Franciszka Parada pod śniegiem u stóp jakiegoś melancholijnego cyprysu, dał odczuć Marji cały smutek i ciężar życia w kraju, który zamieszkiwała, i wzbudził w niej nienawiść do zim północy, do mrozu, do białej ziemi, do tego osamotnienia, do wielkich bezludnych lasów, gdzie każde drzewo ma wygląd drzewa cementarnego. Miłość, prawdziwa miłość jest już poza nią... wielki, jasny, grzejący płomień przeszedł mimo, by już nie wrócić więcej. Pozostała jej tylko tęsknota, a teraz zaczęła się w niej budzić pragnienie rekompensaty i leku które zapewniało życie wśród innego świata w dalekich ludnych miastach.

XIV.

Pewnego dnia kwietniowego matka Chapdelaine odmówiła spożycia wieczerzy.

— Nie dobrze się czuje, nie mam apetytu — rzekła. Zdaje się, że się podźwigałam podno-

sząc worek z mąką na chleb. Coś mi strzyka w plecach; nie jestem głodna.

Nikt nie odpowiedział. Ludzie, którzy nie znają ciężkiej pracy, łatwo się nie-pokoja, gdy kto z ich bliskich zaniemoże; ale ci co pracują na roli są przygotowani na to, że przy ich ciężkim zawodzie musi się zdarzyć od czasu do czasu, iż przerwie się jakaś nić w ich organizmie.

Podczas gdy ojciec z dziećmi spokojnie spożywali wieczerzę, matka Chapdelaine została nieruchoma na swem krześle przy piecu. Oddychała ciężko, mieniąc się na twarzy.

— Zaraz się położę — rzekła. — Po dobrze przepanej nocy będę znowu zdrowa zupełnie. Ty przypilnuj pieczywa, Marjo.

Nazajutrz istotnie wstała o swej zwykłej godzinie, ale gdy ubijała ciasto na naleśniki, poczuła znów ból i musiała się położyć. Przy łóżku zatrzymała się na chwilę, dotykając się rękoma w okolicy nerek i upewniła się, czy wszystko zostanie zrobione.

— Marjo dasz jeść chłopcom. Ojciec pomoże ci doić krowy, gdy zechcesz. Ja jestem dziś zupełnie do niczego.

— Dobrze moja matko, dobrze, wypoczywajcie, damy sobie rady.

Przez dwa dni pozostawała w łóżku śledząc stąd całe życie domowe i udzielając rad.

— Nie martw się wcale — powtarzał jej stale mąż. Nie ma w domu nic do roboty poza zwykłym zajęciem. Marja wszystko to potrafi i wiele więcej. Ona nie jest już małą dziew-

czynką, i umie tyleż co ty sama. Leż spokojnie, nie ruszaj się, gdyż to rzucanie się po łóżku potęguje twój ból.

Trzeciego dnia przestała myśleć o kłopotach gospodarskich i zaczęła się skarżyć.

— Och mój Boże — jęczała — wszystkie kości mnie boją i głowa mnie pali. Będę umierać.

Ojciec Chapdelaine starał jej się dodać otuchy żartując:

— Umrzesz, gdy Bóg tak zrządzi, ale ja sądzę, że jeszcze nie nadszedł twój czas. Coży On tam z tobą zrobił? Dość jest starych bab w niebie, a my tutaj mamy tylko jedną, i ta może nam okazać pewne usługi.

Ale sam zaczął się niepokoić i naradzał się z córką:

— Możeby zaprzędz i pojechać do Pipe? — zaproponował. Może tam w aptekach mają lekarstwo na tę chorobę; albo pójdę do księdza, on mi poradzi co uczynić.

Nim jednak powzięli decyzję, zapadła noc i Tit'Be, który poszedł był pomagać Eutropowi Gagnon piłować drzewo do jego pieca, powrócił wraz z nim.

— Eutrope ma lekarstwo — rzekł on.

Oboczyli kołem Eutropa, który wyciągnął ze swej kieszeni małe, blaszane pudełko i zwołna je otworzył.

(C. d. n.).

Prawna stabilizacja Polski w Europie.

Deklaracja gen. Sikorskiego o wschodnich granicach.

Stan sprawy uznania wschodnich granic jest dla Polski niepomyślny mimo „życzliwego” stanowiska Wk. ententy. — Każde ograniczenie praw Polski odeprze Państwo każdą bronią.

ODPOWIEDZ PREMIERA SIKORSKIEGO NA INTERPELACJĘ P. J. DĄBSKIEGO.

Warszawa. (Pat.). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu wygłosił prezydent ministrów Sikorski nast. przemówienie:

W odpowiedzi na interpelację prezesa komisji dla spraw zagranicznych, mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Izbie stan, w jakim znajduje się obecnie sprawa uznania naszych granic wschodnich. Jak panowie zapewne pamiętają, mocarstwa reprezentowane w Radzie ambasadorów nie uznały dotychczas naszych granic z Litwą i Łotwą, całej granicy wschodniej oznaczonej traktatem ryskim, oraz granicy z Rumunją. Do dnia dzisiejszego rów-

niez sprawa Małopolski nie tylko t. zw. Galicji wsch. ale całej Małopolski, znajduje się w niejasnym ze stanowiska prawa międzynarodowego położeniu. — Rzeczpospolita austriacka bowiem przelała swe prawa suwerenne do tego terenu na mocarstwa zachodnie. Mocarstwa zaś reprezentowane w Radzie ambasadorów praw tych nie przekazały dotychczas Polsce. Jest to stan nieznośny i upokarzający dla wielkiego mocarstwa, jakim jest Polska. Od lat czterech państwo dwudziesto kilkumilionowe, któremu przypada wielka rola na wschodzie Europy, znajduje się bez wyraźnie określonych granic, a więc jest w znaczeniu międzynarodowym bliżej nieokreśloną wartością.

Stanowisko koalicji.

Podnosząc hasło naprawy Rzpltej, Rząd obecny nie mógł pominąć tej kwestji. Poprzednio zaznaczyłem, że uznanie granic Rzpltej będzie jedną z głównych wytycznych działalności Rządu.

Podjęmując tak doniosłą inicjatywę, oparł ją rząd w pierwszym rządzie na życzliwości Francji. Na list mój, skierowany do szefa rządu francuskiego, otrzymałem odpowiedź, z której wynika, że Poincare rozumie w całej pełni doniosłość tej sprawy.

Mogę oznajmić z prawdziwą radością, że również i Anglja odnosi się z wielką i prawdziwą życzliwością do sprawy granic wschodnich Rzpltej. Związane z nami dawnymi węzłami sympatii Włochy i obecny kierownik rządu włoskiego zajęli rów-

nież zasadniczo przychylnie stanowisko w odniesieniu do naszych postulatów.

Stanowisko reprezentanta Japonji daje nam również podstawę do stwierdzenia, że sprawa znajduje się na dobrej drodze.

Nie należy jednak poddawać się zawczasie zbyt niemu optymizmowi. Nie jest bowiem rzeczą dziwną, że wrogowie Polski podejmą w ostatnich dniach energiczne wysiłki, aby nasze zamiary nie zostały zrealizowane. Przy ostatecznym sformułowaniu decyzji Rady ambasadorów mogłyby przeto zajść **niepodżiwanki**, które mogłyby zakwestjonować całą wartość przychylnego stanowiska mocarstw.

Sprawa Małopolski wschodniej.

O ile zatem idzie o meritum, różni Rząd w tej sprawie dwa główne problemy: Granice wschodnie są ustalone traktatem ryskim i to ustalone tak, że nie mogą być przez nikogo kwestjonowane. W kompleksie tych granic wschodnich, znajduje się jeden z najtrudniejszych problemów, to jest problem Galicji wschodniej. Rząd polski stawiając tę sprawę obecnie na porządku dziennym, nie mógłby się zgodzić na jakiegokolwiek zastrzeżenia, od których czynonoby zależnym uznaniem wcielenia Galicji wschodniej do państwa polskiego. **Ktośkolwiek kwestjonuje przynajmniej M. i P. ski co Rzpltej, ten kwestjonuje elementarną podstawę stanowiska międzynarodowego Polski i elementarną podstawę jej obronności.** (brawa).

Opierając się na wysoce liberalnej konstytucji z marca, oraz na statucie autonomicznym, który w z. r. uchwalił Sejm Konstytucyjny dla województw Małopolski wschodniej, jak również mając na uwadze traktat o mniejszościach narodowych, oświadczył rząd polski pełną gotowość siosowania wszystkich zobowiązań przyjętych na siebie wobec ludności ukraińskiej, znajdującej się w Małopolsce wschodniej. Do zupełnej zaś realizacji zobowiązań swoich będzie mógł rząd polski przystąpić po uznaniu naszych granic przez główne mocarstwa. Chciałbym tutaj jednak z tej trybuny podkreślić, że po dokonaniu tych aktów formalnych, wypełni rząd z całą dobrą wolą swe dotychczasowe zobowiązania.

Reszta granic.

O drugim problemie granicznym, tj. o granicy polsko-litewskiej, sądzę, że mimo gróźb wypowiadanych przez ministra litewskiego, nikt na serio nie poddaje jakiegokolwiek dyskusji przynależności obwodu wileńskiego do Rzpltej Polskiej.

Ktośkolwiekby to kwestjonował, musi być przygotowany na to, że zakusy te będą odparte przez państwo polskie bezwzględnie i przy pomocy każdego środka stojącego do naszej dyspozycji (brawa i oklaski).

Między Litwą a Polską istnieje w tej chwili linja demarkacyjna. Polska uznała wyrok Ligi Narodów z całym spokojem i lojalnością. Niemniej przeto, podkreślając nadal swe tendencje pokojowe, musi się domagać, aby obecna linja demarkacyjna, krzywdząca polski stan posiadania, została jeszcze w kilku punktach poprawiona. Żądania te, które zostały już zgłoszone, dotyczą przede wszystkim linii kolejowej na przestrzeni Orany—Wilno. Poza to zgłosziliśmy żądanie co do tych miejscowości, w których większość polska jest bezsporna i które w czasie wojny wyraźnie stwierdziły swą

przynależność do Rzpltej. To są korektywy stosunkowo tak drobne, że przy dobrej woli mogą być bez jakiegokolwiek zwłoki dla sprawy definitywnego uznania naszych granic, przyjęte przez Radę ambasadorów.

Jeżeli idzie o granicę polsko-łotewską czy polsko-rumuńską, to ta sprawa powinna być pozostawiona do ostatecznego unormowania tym państwom, które ze sobą graniczą. Jak stwierdziły dotychczasowe informacje rządu wymienionych mocarstw zasadniczo podejmują postulat polski. — W samej tylko Radzie ambasadorów w komisji redakcyjnej powstały trudności, które mogłyby podkreślić względnie pomniejszyć te walory, jakiegoby Polska mogła odnieść z tego rozstrzygnięcia. — Z tego więc względu rząd wysłał do Paryża ministra spraw zagranicznych. Rząd będzie usilnie czuwał nad tem, aby i w ostatecznym momencie ta trudna sprawa została załatwiona zgodnie z potrzebami państwa polskiego.

Sejm o walce z drożyzną.

Warszawa. (Pat.) Po udzieleniu urlopu 12-tu posłom (!) odesłano do komisji w pierwszym czytaniu ustawę o pierwszym dodatkowym przewidywanym budżetowym za czas od 1 stycznia do 1 kwietnia; i ustawę o zmianie podatku od kapitałów i rent. P. ks. Kaczyński referował sprawę wydania posła Falkowskiego oskarżonego o obrazę władzy. Analogiczną sprawę referował p. Lieberman a mianowicie sprawę wydania p. Barlickiego oskarżonego o zniewagę słowną, jaką w mowie swej w czasie dyskusji nad kłospie p. prezesa rady ministrów miał wyrządzić p. Kremnickiemu. Uchwalono odrzucić wydanie sądom obu posłów.

WYMIANA OSÓB MIĘDZY POLSKĄ A ROSJĄ.

Jako referent komisji prawniczej zabrał głos p. Seyta, przedstawiając ustawę o wymianie osób pomiędzy Polską a Rosją. Rząd polski zawarł 1 lutego br. z Rosją sowiecką układ na mocy którego ma być wymienionym 317 osób, wydanych przez rząd polski rządowi rosyjskiemu w zamian za 617 osób wydanych Polsce.

SPRAWOZDANIE KOMISJI DO WALKI Z DROŻYZNĄ.

O ustawie w sprawie zwalczania lichwy wojennej, złożył p. Arciszewski, stwierdzając, że od października z. r. do lutego br. drożyzna wzrosła od 400 do 700 proc.

Komisja wnosi szereg rezolucji zmierzających do wstrzymania wywozu niezbędnych artykułów do ułatwienia miastom, spółdzielniom i Kółkom rolniczym nabywanie artykułów pierwszej potrzeby, do nowelizacji ustawy o odpowiedzialności i karach za przestępstwa w tej dziedzinie. Mniejszość komisji wnosi o natychmiastowe wstrzymanie wywozu artykułów żywnościowych, i cofnięcia już wydanych pozwoleń, na wywóz, bez względu na to, komu pozwolenie wydano.

Komisja proponuje też rozszerzenie kompetencji Rządu co do przymusowego wykupu uawnionych zapasów, a dalej domaga się zniesienia przywileju rolników, który zasłania ich przed działaniem prawa, zwróconem przeciw innym klasom.

P. Knothe: Z drożyzną walczyć można tylko środkami ekonomicznymi, nie zaś administracyjnymi. Mowca proponuje: Sejm wzywa Rząd do bezwzględnego zakazu wywozu artykułów żywnościowych za granicę w terminie do dnia 1 września br.

P. Frostig (Koło żyd.) dowodzi, że wnioski nie uwzględniają najważniejszych przyczyn drożyzny, jaką jest spadek waluty, a walczą jedynie z lichwą. Spadek waluty idzie szybciej niż drożyzna. Są jednak drogi do polepszenia sytuacji.

Nie wolno nam dążyć za żadną cenę do wyrównania cen naszych z cenami światowemi, gdy zarobek ludności pozostawać będzie w tyle.

Pozatem żądamy bezwzględnego zakazu wywozu żywności.

P. Gdyk (ch.-dem.) zgadza się kontrolę kooperatyw, niemniej jednak żąda kontroli pożyczek udzielonych ziemianom, młynarzom, itp. Każdy, kto popełnił na luzie, powinien być karany. Rząd musi kontrolować magazyny i wszędzie, gdzie jest za dużo towaru, urządzać wykup. Proponujemy rezolucję, wzywającą rząd do natychmiastowego wynagradzania osób, które wykup lub przyczyniły się do ujawnienia składów spekulacyjnych lub przemysłnictwa.

P. Gościcki (ZLN) oświadcza, że drożyzna jest wywołana przede wszystkim deprecjacją waluty. Mniejszość żąda zakazu wywozu artykułów żywnościowych wogóle. Zdaniem mowcy grozi to drobnej własności. Wprowadzenie bezwzględnego zakazu wywozu produktów spowoduje upadek rolnictwa. Zakaz bezwzględny wywozu byłby absurdem, chociażby dlatego, że posiadamy produkty, których nie możemy zużytkować w kraju. Przyczyną drożyzny nie są więc ceny płodów rolniczych, ale inflacja i ciągła deprecjacja marki. Dyskusję odroczone.

Następne posiedzenie we czwartek.

Spisek przeciw rządowi Anglii i Irlandji.

Masowe aresztowania sinnfeinistów.

Londyn. (Pat.) W ciągu nocy aresztowano w Anglii i Szkocji w dalszym ciągu Irlandczyków, wśród których znajdują się wybitni republikanie irlandcy. Skonfiskowano broń, amunicję, oraz dokumenty wskazujące na spisek przeciwko koronie i państwu.

W Szkocji aresztowano 38 powstańców irlandzkich, między nimi 4 kobiety. W Izbie gmin oświadczył sekretarz stanu dla spraw wewnętrznych Bridgeman, że czynność republikan-

skich Irlandczyków, zwiększyła się. Rząd ma dowody na to, że istnieje rodzaj organizacji wojskowej, popierającej powstańców irlandzkich w celu obalenia rządu.

LABOUR PARTY PROTĘSTUJE PRZECIW ARESZTOWANIOM.

Londyn. (Pat.) Polradio. Przedstawiciel Labour Party zaprotęstował w Izbie gmin przeciwko aresztowaniom Irlandczyków.

Kary na opieszających podatników.

10 % MIESIĘCZNIE OD ZALEGŁEJ KWOTY.

Warszawa. (AW.) W tych dniach ogłoszona zostanie w dzienniku ustaw uchwalona już przez Sejm i Senat ustawa o karach za zwłokę w opłacie podatku. Kary dość wysokie wynoszą 10 proc. miesięcznie od zaległej sumy. Również projektowane są przymusowe kary, spowodowane

opieszalnością płatniczą jeden proc. sumy zaległej na piśmie wezwaniu płatnika do zapłaty zaległości i 5 proc. sumy zaległej za każdą czynność organów egzekucyjnych, dokonywanych na płatniku, celem przymusowego ściągania należności.

Ze spraw polskich.

ZE ZJAZDU WYZWOLENIA.

Warszawa. (AW.) W drugim dniu zjazdu „Wyzwolenia” poseł Rudziński — referował sprawy skarbowe, opowiadając się za zastosowaniem stałego miejnika podatkowego i systemu progresji podatkowej, jako głównych podstaw gospodarki skarbowej. W dniu tym dokonano również wyboru zarządu klubu, do którego weszli posłowie Thugutt, Putek, Rudziński, Woźnicki i Malinowski.

Z KOMISJI SEJMOWYCH.

Warszawa. (Pat.) Sejmowa komisja rolno przyjęła dwa pierwsze artykuły projektu w sprawie udzielenia kredytu w wysokości 50 miliardów marek dla osadników. Przed głosowaniem posłowie ukraińscy i białoruscy złożyli następującą deklarację: Ponieważ kredyty na osadnictwo uważamy za kredyty polityczne, przedstawiciele klubów ukraińskiego i białoruskiego oświadczają, że w głosowaniu udziału brać nie będą i zgłaszają votum separatum.

Komisja dla spraw zagranicznych pod przewodnictwem posła Jana Dąbskiego wysłuchała referatu p. Niedziałkowskiego w sprawie pasa neutralnego na pograniczu polsko-litewskim.

Komisja oświatowa. rozpatrywała wniosek pos. Sokolnickiej i PSL. w sprawie umożliwienia młodzieży akademickiej studjów przez udzielenie wydatnej pomocy. Dyskusji nie ukończono. Poseł Malik referował sprawę instytutu głuchoniemych we Lwowie. Dyskusji nie ukończono.

TURCJA ŻADA OD WŁOCH ZWROTU WSPY.

Rzym. 12 bm. nadeszła tu nota turecka zawierająca żądanie, aby Włochy zwrócili Turcji wyspę Castello Rizzo. Opinia włoska nazywa żądanie to zdumiewającym i nierozsądnym. Tribuna pisze: Wyspa Castello Rizzo jest zamieszkała przez ludność etnograficznie bynajmniej nie turecką, lecz w przeważnej swej większości grecko-lewantyńską. Turcja niema żadnych podstaw, ani etnograficznych ani politycznych, aby żądać oddania jej tej wyspy.

Rekonstrukcja gabinetu Stambolijskiego nastąpi przed wyborami. Z wyjątkiem Stambolijskiego i ministra sprawiedliwości Janewa wszyscy obecni ministrowie mają być zastąpieni młodszymi i energiczniejszymi. Wybory odbędą się 20 kwietnia. (AW.)

Następne posiedzenie Rady Ligi Narodów odbędzie się 10 kwietnia w Genewie. Porządek dzienny obrad nie jest jeszcze ustalony. Koła miarodajne przypuszczają, że Liga Narodów zajmie się sprawą Kłajpedy, Gdańska i Zagłębia Saary. (AW.)

Słynne Oratorium Beethovena: Chrystus na Górze Oliwnej, na sola, chóry i orkiestrę pod dyrekcją Prof. W. Jurkiewicza usłyszymy w piątek 16. b. m. w sali P. Tow. Muz. Początek o 8:15. Bilety u Seyfartha.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Matyldy; gr. kat. Ewdokji. Jutro rz. k. Longina; gr. kat. Fteodota. — Wschód słońca 5:42, zachód 5:25.

TEATR WIELKI.

Środa „Orle”, sztuka w 6 akt. E. Rostanda (premiera).
Czwartek i piątek „Orle”.
Sobota o 3 pop. „Halka” — wieczór „Orle”.
Niedziela o 3 pop. „To co najważniejsze” — wieczór „Trubadur” (występ P. Stokowskiej).
Poniedziałek „Orle”.

TEATR MAŁY.

Środa teatr zamknięty.
Czwartek, piątek i sobota „R. H. inżynier”.
Niedziela o 3 pop. „Zabawa w miłość” — wieczór „R. H. inżynier”.
Poniedziałek „R. H. inżynier” — 50 proc. zniżki.

TEATR NOWOŚCI.

Środa, czwartek, piątek i sobota „Bal w operze”.
Niedziela o 3:30 pop. „Za dawnych dobrych czasów” — wieczór „Bal w operze”.
Poniedziałek „Bal w operze” (50 proc. zniżka).

We Lwowie.

— **Posiedzenie Rady m.** odbędzie się we czwartek o godz. 6 wieczór w sali posiedzeń Rady miej. Na porządku dziennym, między innymi: Zaciągnięcie pożyczki na bieżące wydatki administracyjne. Podwyższenie opłaty gm. od napojów spirytusowych i piwa, od wina i dla napojów miodowych. Zmiana taryfy miejsk. zakładów elektr. Zmiana taryfy miejsk. zakł. gazowych.

— **Sprawy miejskie.** M. komisja gazowa uchwaliła podwyższyć znowu cenę gazu a to w sposób następujący: gaz do oświetlania i opał z 1.240 na 1.800 m. za 1 m sześć. gaz do motorów z 1.200 na 1.760 m. Oprócz tego uchwalono podwyższyć cenę najmu gazomierzy o 50 proc.

Ceny elektryczności mają także zostać znacznie podwyższone. Bilet tramwajowy kosztować ma w najbliższej przyszłości 800 m. a bilet na dworzec 1.300 m.

— **Na posiedzeniu Komitetu miejscowego Czerw. Krzyża** uchwalono przystąpić do utrzymania stacji opieki nad dziećmi PAKPD. gminy m. Lwowa i PT. Czerw. Krzyża i wypłacać miesięcznie po pół miliona Mkp. i subwencjonować kurs sanitarny dla rezerw, na który uczęszcza 40 pań.

— **Z karty żałobnej.** We Lwowie zmarł w 69 r. życia Jan Kiljan emer. prezydent sądu kraj. karnego i Kazimierz Wayda, st. komisarz magistratu w 59 r. życia.

— **Przeciw emigracji do Rosji.** Od pewnego czasu szerzy się w wielu powiatach Małopolski agitacja za wyjazdem rolników do Rosji, w celu osiedlenia się tam na stałe. Obiecuje się nie tylko bezpłatną ziemię, ale konie, inwentarz i t. d. Ekspozytura Urzędu Emigracyjnego we Lwowie przestrzega przed zbyt pochopnym dawaniem wiary tym obietnicom, obliczonym na łatwowierność ludzką. Nazwiska agentów należy podawać do wiadomości Urzędu względnie władz lokalnych.

— **Strajk robotników krawieckich** wybuchł we Lwowie.

— **Djabliki drukarskie hulają!** W numerze wczorajszym „Kurjera Lwowskiego” w artykule „O nadużyciach na targu udziałami brutto” wydrukowano „Stanowisko zaprzysiężonego senatora naftowego (maklera naftowego) upraszczało o wiele stosunki”. — Łatwo domyśleć się było, że miało być „sensala naftowego”.

— **Ulotka podatkowa.** Pod tym tytułem wychodzi zaczęło piśmko jako organ towarz. małopolskich urzędników podatkowych, obecnie rachunkowo-kasowych we Lwowie.

— **(a) Z sali sądowej.** Przed trybunałem przysięgłych zasiadł wczoraj Teodor Czuczuk, chłop ukraiński z pod Gródka Jagiell., który w listopadzie ubiegłego roku na wiecu przedwyborczym w Gródku Jagiell. podburzał zgromadzonych przeciw Państwu polskiemu. Rozprawę odroczone celem wezwania świadków.

Rozprawa przeciw adw. dr. Natanowi Kormanowi i tow. o fałszowanie dokumentów publicznych, o czym wczoraj donosiliśmy, została odroczone.

— **Wyrok o procesie Fanny Dittner** ogłoszony będzie dziś o godz. 1 w południe. Wstęp na salę za biletami, które poprzednio rozdano.

— **(t) Bezcelny kieszonkowiec.** Idąc ulicą Kopernika, uczuła Stefania Markiewicz, że ktoś dobiera się do jej torebki. Kieszonkowiec widząc, że „robotę” jego spostrzeżono, wyrwał jej torebkę z rąk i zaczął uciekać. Na krzyk Markiewiczowej przechodnie złapali złodzieja i oddali w ręce posterunkowego. Aresztowany nazywa się Franciszek Reising i był już kilkakrotnie za podobne sprawy karany.

— **(t) Kradzieże.** Z garderoby hotelu George'a skradziono na szkodę Piotra Pierackiego futro wartości 6 milionów mkp.

To samo stało się z futrem dyrektora gimn. im. Słowackiego p. Edmunda Skarbińskiego, któremu złodziej zabrał oprócz tego, srebrną torebkę zony, wyrządzając szkodę na 5 milionów marek.

Do mieszkania Arona Młzesa przy ul. Zamarstynowskiej 1. 16, dostali się przez okno złodzieje i zabrali biżuterję, wartości około 6 milj. marek.

— **Z muzyki.** 5-ty poranek, z cyklu fortepianowego W. Łabuńskiego, odbędzie się w niedzielę, dnia 18. bm. w sali Kasyna i Koła lit.-art. W programie Skriabin. Bilety w składzie nut B. Połonieckiego.

Z całej Polski.

— **110 wagonów dokumentów.** Onegdaj przybył do Warszawy transport wysłany przez delegację polską w komisji reewakuacyjnej składający się ze 110 wagonów zawierających archiwa, akta i dyplomy krzyżackie i akta gminne. (Pat.)

Zo światła.

— **Lenin sparaliżowany.** 12 bm. ukazał się nadzwyczajny dodatek „Prawdy” z biuletynem o zdrowiu Lenina. Pierwszy raz oficjalnie stwierdzają władze sowieckie, że stan zdrowia dyktatora jest bardzo ciężki. Prawa ręka i noga zostały sparaliżowane. (AW.)

— **Strajk górników w Czechach.** Zgodnie uchwała zaprzestano pracy we wszystkich kopalniach Zagłębia. Strajk jest powszechny.

— **Wielki cyklon w Ameryce** idący w kierunku południowo-wschodnim spowodował w szeregu miast ofiary w ludziach i poranionych. Zabitych zostało w Pinson (Tennessee) 20 osób, a 75 ranionych, 50 domów zaś zostało zniszczonych. Orkan był tak silny, że w jednym z miast przewrócił wagen towarów, w Portsmouth (Ohio) cyklon zerwał dach na domu szkolnym. Wiele dzieci zostało ranionych i zabitych. (Pat.)

Nadesłane.

Jednoserjowy o niebywałej sensacji dramat w 7-miu aktach p. t.

THE STORM - DZIEWCZĘ z KRAINY BURZ

Marysieńka.

Nad program: Oryginalne zdjęcia z pogrzebu bohaterów szarży pod
Rozitną, rotmistrza Wąsowicza i jego towarzyszy w Krakowie.

Kopernik.

Zebrań, odczytów i widowiska.

— **Powszechne wykłady Uniwersyteckie i Politechniczne.** Z dniem 15. b. m. rozpocznie się III. serja wykładów z następującym programem: 15, 17, 20, 22 i 24 marca, t. j. czwartek, sobota, wtorek, czwartek i sobota, Prof. Dr. Edmund Bulanda: „Sztuka w starożytnej Grecji“ (z obrazami świetlnymi). 16 marca piątek, Dr. Steusing: „O życiu i dziełach Pasteura“. 18 marca, niedziela, Prof. Dr. Henryk Aretowski: „Z podróży do Szpicbergu i Norwegji“ (z obr. świetlnymi). 10 i 23 marca, poniedziałek, piątek Prof. Dr. Ks. Władysław Żyła: „Wilno i jegoabytki“. 21 marca, środa, Prof. Dr. Józef Siemieradzki: „Plantacje kawy w Brazylii“ (z obr. świetln.) 26, 27 i 28 marca, poniedziałek, wtorek, środa, Dr. Adam Fischer: „Sztuka ludowa w Polsce (z obr. świetln.)“. Wykłady odbywają się w nowym gmachu Uniwersytetu (posejmowym), w „Nowej sali“, w dniu powszednio o godz. 7-mej, w niedzielę i święta o godz. 5-tej. Bilet wstępu 300 mk.

— **Z biura koncertowego M. Tuerka.** donoszą: Wobec pojawienia się afisza z zapowiedzią wykonania oratorjum Beethovena pod batutą p. Jurkiewicza, rzekomo w imprezie tego biura, zarząd oświadcza, iż urzędzeniem tej produkcji wcale się nie zajmuje ani też żadnej odpowiedzialności na się nie bierze. Firmy tego biura koncertowego samowolnie nadużyto.

Zjazd delegatów „Związku strzeleckiego“ okr. lwów.

W niedzielę, dnia 11. bm. odbył się we Lwowie II. doroczny zjazd delegatów „Związku Strzeleckiego“ okręgu lwowskiego. W obradach wzięło udział kilkuset delegatów i gości ze wszystkich powiatów wschodniej Małopolski. Obrady zagał przez okręgu Zw. Strzel. p. dr. Kazimierz Bartel. Z kolei wybrano prezydium zjazdu, w skład którego weszli: prof. dr. Anczyk jako prezes i pp. inż. Pleskacz (Tarnopol), dr. Rydel (Sanisławów) i dyr. Dracz (Lwów). Sekretarzowali pp. Mazurkiewicz i Jastrzębski. Kolejno rozpoczęły się przemówienia powitalne: pp. gen. Niesiołowski — imieniem władz wojsk., rektora Syroczyńskiego im. Zw. powst. 1863, p. Żelazkiewicz im. Zw. b. Leg., p. Mościcka im. Legji Kobiet, mjr. szt. gen. Florek im. Zarządu Głównego Zw. Strzel., dyr. Dracz im. Zw. Młodz. Wiejsk., p. Nawrocki im. Zw. powstańców górnośląskich, p. Dobrucki im. Akad. Młodz. „Zw. Strzel.“.

Bardzo ciekawy był referat p. dr. K. Bartla „O celach i zadaniach Zw. Strzel.“ — z którego była wielka szczerść i patrząca w daleką przyszłość idea Związku Strzeleckiego. „Każdy strzelec do jednej partji należeć musi — do partji „Polska“! — mówił dr. Bartel. — „Trzy stronnictwa są u nas: wychowania wojskowego, wychowania fizycznego i wychowania kult.-oświat.“ — Zaznaczyć tu też należy, ważność Związku Strzeleckiego jako organizacji wybitnie wojskowej, wobec faktu istnienia np. w Niemczech bardzo wielu organizacji tego typu. Zw. Strzel. nie pracuje na dzisiaj, ani na jutro, on pracuje na laia całe — przyszłe. Bezpodstawne gadania o jego partyjności zbiły chyba dokumentnie wybory, w czasie których Zw. Strzel. nie dał się pociągnąć na żadną stronę.

Po dyskusji nad sprawozdaniem, na wniosek komisji rewizyjnej uchwalono ustępującemu zarządowi okręgu absolutorjum, poczem wybrano nowy zarząd. Prezesem wybrany został prof. dr. K. Bartel, ponownie przez aklamację, wiceprezesem prof. dr. Anczyk, w skład zarządu weszli pp.: dr. Czudowski Adolf, Dobrucki Jerzy, Dracz Jan, Ko-

larz Jan, Piłat Kazimierz, Rumun Edward, Sztub Fryderyk, Żelazkiewicz Kornel. — Następnie uchwalono wnioski: 1) Wyrazy czci i holdu dla twórcy i protektora Zw. Strzel. komendanta Józefa Piłsudskiego. 2) Wystanie pism: do Sejmu, rządu i ministra spraw wojskowych w sprawie opracowania i uchwalenia ustawy o wychowaniu fizycznym i przysposobieniu wojskowem narodu. 3) Do ministra spraw wojsk. w sprawie wydania instrukcji, normującej stosunek ministerstwa do organizacji wojskowo-wychowawczych, oraz rozszerzenia kompetencji Wydziału Przysposobienia Rezerw. 4) Do kuratora okręgu szkolnego lwowskiego w sprawie popierania prac kulturalno-oświatowych Zw. Strz. i użyczenia sal szkolnych. 5) Do pp. wojewodów wschodniej Małopolski o popieranie prac Zw. Strz. w kierunku wychowania fizycznego i wyszkolenia wojskowego obywateli. 6) Do rad miejskich i gminnych Małopolski wschodniej o popieranie prac Zw. Strzel. przez użyczenie terenów na boiska i strzelnice, lokali i zapomóg. 7) Wydanie odezwy do społeczeństwa polskiego i władz państwowych wschodniej Małopolski o popieranie prac Zw. Strz. Zjazd jednogłośnie uchwalił złożyć podziękowanie Panu gen. Stanisławowi Hallerowi Insp. Armij, D-cy O. K. Gen. Jędrzejewskiemu, Oddz. III. Szt. D. O. K. VI., D-com Garn. i Oficerom Instrukcyjnym za dotychczasową pomoc z prośbą o jak najwydatniejszą w przyszłości w imię dobra, interesu państwowego i obrony granic Rzeczypospolitej Polskiej. Po przyjęciu uchwał przewodniczący Zjazdu prof. dr. Anczyk zamknął obrady Zjazdu. Odśpiewaniem „Roty“ zakończono II. Doroczny Zjazd Okręgowy Delegatów.

Lwowskie Towarz. ratunkowe.

Jubileusz 30-letni Towarzystwa. — Brak poparcia społeczeństwa. — Byt Towarzystwa zagrożony. — Wielkie usługi, jakie oddaje. — Trochę cyfr z rocznego sprawozdania. — Uwagi o gołoledzi, pokasaniach, przejechaniach, samobójstwach i opilstwie.

W roku bieżącym mogłoby lwowskie Towarzystwo ratunkowe obchodzić 30 letni jubileusz swej pracy, tak pożytecznej dla mieszkańców Lwowa a tak mało uznawanej. W pismach znajdujemy bardzo często, nianal codziennie, wzmianki kronikarskie o interwencji Pogotowia ratunkowego w nagłych, nieszczęśliwych wypadkach, ale od dawna nie zauważyliśmy, aby obywatelska działalność Pogotowia zaznaczona z uznaniem należnym i aby zachęciano Lwówian do jego popierania. Przyzwyczailiśmy się bowiem do tego codziennego od lat trzydziestu samarytanizmu i przyjmujemy go jako coś zwykłego, powszedniego, o czem mówić nie warto.

Gdy przed kilkoma miesiącami prof. Groër rozesłał zaproszenia na Walne Zgromadzenie Towarzystwa, po godzinnem oczekiwaniu na komplet doliczono się zaledwie 4 członków. Takie jest zainteresowanie sprawami Towarzystwa ratunkowego.

Dopiero gdyby Towarzystwo to istnieć przestało z braku poparcia i środków, podniesionyby alarmy i oskarżenia, że instytucji, niezbędnej dla miasta, zmarnieć pozwolono. A, jak slychać, Towarzystwo istotnie walczy z nadzwyczajnymi trudnościami i dalsza jego egzystencja nie jest zapewniona.

Te, zgryźliwe może, uwagi nasunęło nam roczne liczbowe sprawozdanie Towarzystwa, które mamy przed sobą.

Dowiadujemy się z niego, że od założenia Towarzystwa w roku 1893. po koniec roku 1922 wzywano jego pomocy 182413 razy. Wkrótce

więc liczba wezwań zrówna się z liczbą mieszkańców miasta, czyli przypadki przeciętnie 1 wezwanie na każdego mieszkańca w okresie lat 30.

W r. 1922 było 8.548 wezwań. W szczególności korzystało w tym roku z usług Pogotowia ratunkowego: mężczyzn 4.084, kobiet 3.078, dzieci 1.321.

Przeciętnie tedy Pogotowie codziennie interwenjowało ponad 20 razy.

Najczęściej, bo w 5385 wypadkach udzielało Pogotowie doraźnej pomocy z powodu urazów, a więc: złamań kości, zwłnieńcia stawów, stłuczeń, otarć skóry, ran różnego rodzaju, oparzeń, odmrożeń, wstrząśnięć mózgu. Największą jest rubryka ran tłuczonych (1.178) i ciętych (1.226).

Złamania kości (267), zwłnieńcia stawów (91) nasuwają pytanie, ile tych uszkodzeń ma na sumieniu zarząd miasta i policja z powodu niedopatrzania „aby chodniki w porze gołoledzi zgrębywano lub posypywano. W kronice pism czytaliśmy o takich nieszczęśliwych wypadkach częste wzmianki.

Znamienną dla Lwowa jest także częstość ran z ukaszenia. Opatrzono ich w r. 1922 aż 341, w tem ukaszeń przez psy 201.

Te liczne wypadki pokasań przez psy świadczą, że przepisów o przyniesie kagańców dla psów i o tępieniu psów bezpańskich, walejsających się — we Lwowie nie przestrzegają się ściśle pomimo grozy wielkiej epizoocji wściekliczyny.

Interesująca jest także pozycja przejechań i potrażeń. Było ich razem w roku 1922 — 72 a to: przez wozy 38, przez automobile 18, przez tramwaj 14, przez kalej żel. 2.

Znowu zachodzi pytanie, czy liczby tego rodzaju nieszczęśliwych wypadków nie dałoby się odniżyć przez surowsze nadzorowanie ruchu ulicznego.

Stosunkowo dużo było w r. 1922 zamachów samobójczych. Pogotowie udzieliło pomocy doraźnej w 117 wypadkach tego rodzaju, z czego przypada na kobiety 77 wypadków a na mężczyzn 40 wypadków. Samobójcy, względnie kandydaci na samobójców najczęściej użyli trucizny w celu pozbycia się życia: 17 mężczyzn, 58 kobiet. Prócz tego usiłowało sobie odebrać życie przez postrzał: 11 mężczyzn, 2 kobiety, przez rzućenie się z wysokości: 5 mężczyzn, 10 kobiet, przez powieszenie 1 mężczyzna, przez rany cięte i kłute 5 mężczyzn, 2 kobiety, przez utopienie 4 kobiet, przez rzućenie się pod koła 1 mężczyzna.

Oczywiście nie we wszystkich nieszczęśliwych wypadkach wogóle, a w szczególności nie przy wszystkich samobójstwach wzywa się Pogotowie ratunkowe. Mamy tu więc tylko pewne urywki statystyki nieszczęśliwych wypadków, jednak urywki dość znamienne dla życia miasta.

W ciągu 30 lat istnienia Towarzystwo musiało nagromadzić bardzo obfity materiał faktów, który zasługiwałby na uporządkowanie i opracowanie naukowe.

W końcu jeden szczegół ze sprawozdania, nieco tragiczny, a trochę i komiczny: Towarzystwo interwenjowało w r. 1922 w 32 przypadkach upicia się. Musiały to być przypadki ciężkie, zapewne na ulicy napotkane. Czy w tych przypadkach zastosowano ustawę przeciwalkoholową i ukarano winnych, wątpić można, bo przecież często spotyka się na ulicach pijaków, bezkarnie awanturujących się a żadnemu jeszcze szynkarzowi nie odebrano koncesji za rozpajanie gości.

Ustawa jest na papierze, a życie płynie dawną strugą czy kałużą.

M.

W sprawie wyjazdu na roboty do Francji.

Wobec wielkiego zainteresowania jakie wywołała możliwość wyjazdu do Francji i licznych w tej sprawie zapytań Państw. Urząd Pośredn. Pracy we Lwowie informuje:

Zgłoszenia na wyjazd do Francji przyjmują Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, każdy ze swego okręgu. Urzędy takie we wchodniej Małopolsce są: we Lwowie, Jarosławiu, Drohobyczu, Stanisławowie i Tarnopolu. Robotników przyjmuje specjalna Misja Francuska na kontrakt zobowiązujący przeważnie do 6-cio miesięcznej pracy. Misja ta przyjmuje obecnie tylko górników (którzy wykażą się dowodem pisemnym, że pracowali już co najmniej 2 lata w kopalniach pod ziemią), rolników i fachowców budowlanych. Rolnicy otrzymują jako wynagrodzenie od 5 do 7 franków dziennie i utrzymanie, górnicy około 15 franków dziennie (bez utrzymania) mieszkanie w specjalnych domkach, albo wspólnych barakach; budowlani zależnie od kwalifikacji i sezonu. Podróż od Krakowa względnie Poznania na koszt Misji.

O terminach wyjazdu z okręgu lwowskiego ogłosi Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy

we Lwowie ul. Karmelicka 4, w dziennikach; — przedtem się kandydatów rejestruje. Z dokumentów posiadających każdy musi, dowód tożsamości osoby wraz z trzema fotografjami (potrzebnymi później do paszportu), dowody pracy, (zwłaszcza górniczy), a kandydaci w wieku poborowym prócz tego zezwolenie Powiatowej Komendy Uzupełnień na wyjazd zagranicę.

Na własny koszt tj. niezaangażowani przez Misję mogą wyjeżdżać za zarobkiem do Francji tylko ci, którzy wykażą się w lwowskim Konsulacie francuskim, że przez pracodawcę francuskiego mają zapewnioną pracę.

Równocześnie Urząd ogłasza, że na pojedyncze zapytanie będzie odpowiadał tylko wówczas, jeżeli do zapytania dołączona będzie ofrankowana koperta zwrotna.

Zakład pensyjny (Towarzystwa urzędników prywatnych)

rozwija się coraz bardziej. Liczba członków wzrasta i wynosi obecnie w Małopolsce około 21.000.

W razie niezdolności do pracy lub uzgo-

dnienia emerytury wynoszą obecnie pobory emerytalne dziś z przyznanym dodatkiem drożyznianym miesięcznie 50.000 mk. wdowy otrzymują 25.000 mk. a sieroty po 18.500 mk. miesięcznie.

Wybory delegatów do zakładu pensyjnego na podstawie naszego statutu i ordynacji wyborów odbędą się 24. czerwca 1923. Wybranych zostanie z całej małopolski 66 delegatów (44 z grona ubezpieczonych a 22 z grona pracodawców) i tyluż zastępców, z tego wypadnie na województwo lwowskie 39 delegatów, na województwo krakowskie 21, na woj. Stanisławowskie i Tarnopolskie po 3 delegatów. Na ostatnim posiedzeniu głównej komisji wyborczej mianowano 4 okręgowe komisje wyborcze a to we Lwowie, Krakowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

We Lwowie zamianowani zostali z grona ubezpieczonych: Antoniewicz, Körner, Antoni Lech, a jako zastępcy: Nowakowski, Schalit, Świątkowski; z grona pracodawców: dr. Buber, Szajnok, zast. Kisslinger, Łancucki.

W Krakowie z grona ubezpieczonych: Bondarski, Jednowski, Muszyński, zast. Eichhorn, Mester, Porański; z grona pracodawców: Anczyk, Pompa, zast. Pomiński, Porębski.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 1. marca.

+ Z targu nałowego. Ceny udziałów brutto 13. III. 1923. 1/32 proc. brutto: Silva Plana i Kozak 17.000.000. — Zofia Galicja 22.000.000. — Horodyszczce Galicja 5.500.000. — Pontresina Galicja 6.400.000. — Józef Galicja 4.000.000. — Juris Galicja 500.000. — Gottfried 7.500.000. — Konrad Brugger 13.000.000. — Sieghardt 6.000.000. — Union 7.500.000. — Fotogen 7.000.000. — Mary Padua Vulkan 8.500.000. — Pontresina British 1.200.000. — Relu Mela Benno 4.000.000. — Monte Carlo Oil Spring 8.500.000. — 1/16 proc. Blochówka I—II—III 2.500.000. — Pogoń w całym terenie 2.200.000. — Krakowiak I—VI. (Krakowianka) 1.950.000. — Las szlachecki gminny Karpaty Premier w 36 morgach 1.700.000. — 1/32 proc. Las szlachecki Karpaty Premier w 21 morgach stare i nowe prawo 2.300.000. — 1/16 proc. Marja 4.400.000. — Elżbieta 2.700.000. — 1/32 proc. Ratozyn w 88 morgach z szybem N. 1—3.500.000. 1/16 proc. Marcel 1.700.000.

Od wczoraj panuje na targu brulłów we Lwowie i Drohobyczu ożywienie. Zauważono liczne transakcje w udziałach lindenbaumowskich, oraz t. zw. małych akc. produkcyjnych. Na omiast osłabienie w udziałach nieprodukcyjnych, co do których liczone na ewentualną produkcję, której mimo długiego oczekiwania nie ma. Wobec tego ceny tych udziałów spadły i z trudnością można znaleźć na nie nabywców.

Tak samo ma się rzecz z udziałami zwanymi „brutta mrażnicie” — są to udziały w terenach, gdzie może kiedyś będą wiercić. Ponieważ wiercenie szybu w Mrażnicy kosztuje obecnie około 2 miliardów, przeto niema mowy, by w najbliższej przyszłości rozpoczęto na tych terenach wiercenia.

tem bardziej, że w Mrażnicy wiercenie odbywa się w kamieniu, jest bardzo żmudnym i posępuje powoli, tak, że na dowieńczenie szybu musiałoby się czekać latami, jak np. Horodyszczce, którego dowieńczenia oczekuje się od roku 1919 bezskutecznie, jakkolwiek szyb Union na tej samej parceli już dawno, bo od r. 1919 uzyskał produkcję.

Ponadto niemienni pośrednicy ludzili nabywców laików, prorokując co do podobnych terenów tak znaczne zyski, że udziały brutta mrażnicie osiągnęły ceny, jakichby może gdyby już wiercono i dowieńcono szyby, nieuzyskały.

Głównie poszukiwane są obecnie udziały małe i średnie, ale, jak już kilkakrotnie pisaliśmy, w kopalniach produkcyjnych, gdyż z powodu zarządzonej wyplaty za ropę przy równoczesnym podwyższeniu cen gazu takie udziały dają piękną rentę bruttowcom.

Obecnie kupują liczne firmy stare, wskutek wojny zastanowione szyby głębokie ponad 1000 m. w Tustanowicach i Boryslawiu i uruchamiają takowe. Małym kapitałem 50—100 milionów podwiercają i odgwożdżają je i otrzymują produkcję, która w tych miejscowościach jest niewyczerpana czego dowodzą liczne dowieńczenia w ostatnich czasach.

Na wiosnę spodziewają się powszechnie podjęcia robót wiercniczych w wielu starych szybach. Ostatnimi czasy firma Fano odsprzedała szyb Filip III. na ten cel.

Również wprowadzają dla przyspieszenia dotarcia do ropy — torpedowanie szybów z dobrym skutkiem. Od kilku dni kupcy z Wiednia zakupili wiele udziałów. Również i lwowska publiczność czyni zakupy.

Ostatnia zniżka przyczyniła się do oczyszczenia targu w szczególności z elementów, które chciały systemem czarnej giełdy wprowadzić niezdrowy system handlu terminarkowego często in blanco, sprzedający od ręki do ręki.

Straciwszy na tem znaczne kapitały, gdyż pracowali kapitałem obcym, placąc dziennie znaczne odsetki dzienne, usunęli się, wróciwszy tam, skąd przybyli.

Giełda.

+ Giełda pieniężna. — W akcjach przemysłowych zwiększony popyt przy wyższym kursie. — Na targu walut lekka zwykła. — Zieleniewski przy końcu 99500 — Chodorów 49000 Browary 102000 — Parowozy awansowały na 15000 — Niemojewski 18000 — TPG 40000 — Rakszawa 80000 — Tespy 98000 — Pocisk doszedł do 5000 — Poza giełdą płacono za Gazy 200000 — za Jaworzno 178000 i 174000 za nieef. — Bank rolniczy notował 4800 — Bank Hipot. do 2050 — Pow. Bank Kredyt 1050. — Do'ary osiągnęły kurs 45800 — Njork 44900 Praga awansowała na 1355 — Wiedeń 63 3/4 Berlin 2'25 — Zurych przy końcu 8415 — Płacono za franki fr. 2800 — za czeskie kor. 1340 Tendencja naogół zwykła. — Usposobienie ożywione.

+ Akcje giełdy krakowskiej. Pol. Tow. h. 4000 — Pharma 18000 — Żegluga polska 1350 Zieleniewski 110000 — Cegielski 115000 — Warszaw. sp. bud. parow. 15500 — Automotor 4500 Trzebinia fabr. masz. 23000 — Górka 65000 — Siersza górnicza 75000 — TPG 43000 — Polska nafta 7500.

+ Akcje giełdy warszawskiej. Polski Bank Przem. Warszawa 14750 — Cegielski 112000 Czemstocice 153000 — Tow. akc. Fabr. cukru 170000 — Firlej 26500 — Lilnoop Rau i Lów 81000 — Modrzejów 75000 — Ostrowieckie Zakł. 74000 — Rohn i Zieliński 32500 — Pocisk 5300 — Fabr. parow. 15300 — Żyrardów — 1,625.000 — Zieleniewski 118000 — Chodorów cukrownia 48000 — Cmielów 34000.

— 44 —

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje, Zresztą: płać.

A) Akc. Bank.	13 marca	B) Akc. przem.	13 marca
Akc. Związk.	1000	Górka	58000
Dyskont Lw.	—	Oikos	T 75000
Handl. Pozn.	20000	Parowozy	T 15000
Hipot. akc.	T 2050	Patryja	5600
Hipot. zemel.	1000	Pezet	7400
Małopolski	3300	Pocisk	5000
Powszechny	T 1050	Pol. Glob.	900
Przemysłowy	4500	Pol. Nafta	7100
Ziemski kred.	2200	Pol. Tow. Bud.	6000
B) Akc. przem.		Pol. Tew. H.	3900
Browar Lwow.	T 102000	Rakszawa	T 80000
Chodorów	T 49500	Siersza el.	T 5800
Karpalit	10250	Gór. Siersza	65000
Cmielów	T 37000	Tepege	T 40000
Portland z S.	—	Tespy sól pot.	T 98000
Galicja	2,200.000	Zieleniewski	T 101000
Gafota ex	T 5100	Żegluga pol.	1000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 62	Lwów — dnia 13 marca 1922		Warszawa dnia 13 marca	Kraków dnia 13 III.	Zurych dnia 13 III.	Berlin dnia 12 III
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0 01-17	50-00
1 funt ang.	212000—214000	213000—215000	217000—217000	210000—220000	25 23	97755-00
100 frs franc.	275000—278000	277500—280500	212700 281500	26500—28500	32-40	12610-83
100 fr. szwaj.	826000—834000	8 6000—844000	851000—859000	82000—34500	100-00	38800-27
100 fr. belg.	227000 230000	230500—234500	238800—242 00	23500—255 00	28 60	10820-28
100 K czesk.	133800—135200	134800—136200	137000—137000	12750—13650	15 95	617-15
100 K węg.	1600—1615	1640—1660	—	1450—1550	— 17	6-81
100 K austr.	62—63	63—64	64 00—65 00	00-55—00-65	—0074	28-82
100 M niem.	215—220	217—223	208—222	1 90—2 30	0-02-58	100-—
1 Dolar am.	45050—45550	44500—45000	44720—46000	44500—46500	536 00	20762 56
100 Lir wł.	22300—225000	229000—23 000	223000—223000	20000—22000	25 62	997 50
100 Lei rum.	210000—21500	21500—22000	—	129—129	2 52	105 00
100 guld. hol.	1720000—1740000	1740000—176000	18125—18125	17000—18000	212 20	8224 38
100 K norw.	—	P 33500—34000	—	—	98 25	3755 58
100 K duńsk.	—	58000—62000	—	—	102 75	3680 75
100 K szw.	—	—	—	—	142 00	5137 12

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

W Stanisławowie z grona u'ez i czonych: Jacynowicz, Kochanski, Sedzimir, zast. Jasielski, Michalewicz, Nachbar; z grona pracodawców: D. Browald, dr. Jurkiewicz, zast. Burzyński, T. Wierciński.

W Stanisławowie z grona ubezpieczonych: Michałowski, Strobel, zast. Dmytrak, Freudenthal, Wrona; z grona pracow. Ostrawski, Samolewicz, zast. dr. Francos, Gajda.

Komisja statutowa uchwaliła wniosek następujący: Rada nadzorcza zwróci się do ministerstwa pracy i opieki społecznej w sprawie podwyższenia ubezpieczenia pensyjnego z dotychczasowej kwoty rocznych poborów 1,200.000 mk. co najmniej trzykrotnie a to wobec zmienionych warunków życiowych a tem samem i uposażeń funkcjonariuszy prywatnych.

Po dokonanych wyborach delegatów pierwsze walne zgromadzenie delegatów i ukonstytuowanie się będzie mogło nastąpić w jesieni br. Rozwój zakładu pensyjnego zawdzięczyć należy intensywnej pracy dyrektorów pp. Zawadowskiego i dr. Seyfartha i szczególnie Iwowskich członków obecnej rady nadzorczej, którzy pod przewodnictwem prezesa p. Padewskiego na pierwszych posiedzeniach opracowali projekty zatwierdzonego statutu i nowej ordynacji wyborczej a niemniej poczynili liczne i skuteczne zabiegi celem uzyskania poważniejszych kwot na emerytury dla członków jakoteż dla wdów i sierót po członkach zakładu pensyjnego.

Przez szkło powiększające.

SŁOTA I DROŻYZNA.

Już Homer zauważył, że mgła to przyjaciółka złodzieji a słota — kuzynka paskarzy. Im gęstsza mgła — tem więcej kradzieży, im dłuższa słota tem silniejsza drożyzna.

Słota — to źniwo drożyzny. Wszyscy wszystkiego szukają, każdy czegoś potrzebuje. Literat szuka knajpy, próżniacy i próżniaczki pędzą do kina, gieldziarz potrzebuje hotelu. Ojcowie miasta szukają mózgu, ministrowie — projektów, parlamentarzyści — nowych konfliktów.

Skutkiem ciągłego przepelnienia i wzrastającego zapotrzebowania w knajpie coraz drożej, w kinie — coraz ciasniej, w hotelach coraz więcej pcheł, w magistratach bezhołowie, w ministerstwach przepęcznienie mózgow) w koluarach popyt za koncesjami.

Nikomiu niczego nie można nastarczyć, dlategoż producenci muszą dawać konsumentom zamiast towaru surogaty. I tak zamiast kawy daje knajpa żołędzie, kina zamiast obrazów ciarne krzesła, magistraty zamiast porządku — bałagan, ministrowie zamiast czynów — projekty, parlamentarzyści zamiast ustaw — subkomisje.

Słota wywołuje wszędzie dziury w butach, spodniach, pończochach, budżetach, brzuchach i t. p., które na razie łąta się markami, bo te są jeszcze najtańsze.

Jeżeli więc dla złodzieji świecimy lampy, to na drożyznę jedynem lekarstwem jest pogoda. Pogoda na świecie, pogoda w gabinetach i koluarach sejmowych a przede wszystkim pogoda w zachmurzonych mózgach i zabrudzonych sumieniach.

K.

O kolejowym programie sanacyjnym

wyraził się w wywiadzie dziennikarskim minister kolei p. Marynowski w sposób następujący:

Proponowana samowystarczalność będzie to taki stan idealny, w którym dochody kolei nie tylko pokryją wydatki na eksploatację i bieżące inwestycje, ale będą dawały stałą nadwyżkę, któraby pokrywała zobowiązania zarządu kolejowego, zaciągnięte celem podniesienia sprawności naszych kolei. Dalszym etapem samowystarczalności byłoby osiągnięcie po pewnym czasie czystego zysku z kolei. Jest to oczywiście wtedy możliwe, gdy świadczenia, jakie kolej robi na rzecz innych resortów jak poczty, wojska i t. d. przestałyby być darmowe.

W sprawie organizacji ministerjum kolejowego stoi minister M. na stanowisku poczynie-

nia jaknajmniejszych zmian, chce natomiast zastosować jaknajdalej idącą decentralizację i przystosować system administracji do zasad prowadzenia prywatnych przedsiębiorstw handlowych. Przy centrali (t. j. ministerjum) pozostająby tylko funkcje sprawowania jednolitego kierownictwa i ogólnego nadzoru nad dyrekcjami.

Drugim dążeniem ministerstwa będzie podniesienie sprawności naszych kolei, gdyż jak dotychczas sprawność ta wzrasta nieco wolniej, niż rozwój i potrzeby naszego handlu i przemysłu.

Dalszymi punktami programu sanacyjnego są następujące:

1) Oszczędność, specjalnie w zapotrzebowaniu materiałów, głównie zaś węgla, którego koszty stanowią jedną czwartą wszystkich naszych wydatków rzeczowych.

2) Dalsza dążność do lepszego wykorzystania taboru.

3) Konsolidacja personelu i częściowa redukcja tegoż z chwilą wybudowania nowych i ulepszenia dotychczasowych urządzeń technicznych jak centralizacja zwrotnic, blokada, elewatory itp.

4) Oddanie dojazdowych kolejek lokalnych w administrację i (eksploatację jednostkom samorządowym.

Nadesłane.

Adwokat Dr. Roman Stupnicki

prowadzi kancelarję 3556

we Lwowie ul. Kraszewskiego 18.

Listy z kraju.

„BRUDNICA MNISZKA“ W SUTANNIE.

Janów, w marcu.

Janów pod Lwowem jest obdarzony przeszłością okolicą lesistą a jednak okoliczni mieszkańcy i urzędnicy przemierzają z zimna, bo obszarnicy, wyrubowali do niemożliwych cen opał a pomiędzy tymi figuruje ks. kan. obrz. łać. L. w Janowie.

Poprzedni proboszczowie las erekcyjnych dóbr szanowali jak oko w głowie, by przyszły stan lasu wychować.

W roku 1921. przeniósł się ks. L. z parafii Powitna, w której po sobie pozostawił wątpliwe piękne ślady. Ksiądz objawszy parafie w Janowie, zaczął las dewastować i niszczyć powierzchnię drzewostanu, a z uzyskanych kilka milionów mkp. gotówki kupił sobie realność z zabudowaniem i pole. Mieszkańcy o dewastacji lasu donieśli do starostwa w Gródku Jagiellońskim. Po dokładnym zbadaniu komisijn m. starostwo zezwoiło o rozpoczętą sekcję wyrebać z poleceniem, by na r. 1923 ksiądz przedłożył do zatwierdzenia plan gospodarstwa lasowego. Ks. L. nadał b. inspektorowi lasów państwowych techniczny nadzór lasu, by mógł pod płaszczykiem inspektora las dewastować, lecz niestety; Inspektor poznał bagno na probostwie i niewłaściwą gospodarke pluwał na ten cały nadzór i ustąpił.

Mieszkańcy okolicy i Janowa zapytują, czy wiadomo jest konsystorzowi łacińskiemu we Lwowie, i starostwu w Gródku Jagiellońskim, że ksiądz L. niedobrze gospodaruje w lesie erekcyjnym, sprzedał kupcom około 40 sagów opałowych i na probostwie zrobił skład drzewa, gdyż zwiózł dla siebie do 30 sagów ponadto sprzedał 300 fur gałęzi i sekcję na rok 1921, która tylko po sporządzeniu planu gospodarstwa lasowego mogła być zrehabilitowana. Ksiądz L. sprzedaje pojedynczo po całym lesie drzewa materiałowe, a po tem każde gałęzie gromadzić i palić by śladu nie było.

Mieszkańców Janowskich nie dopuścił, by w drodze licytacji nabyli sekcję, lecz wolał ją sprzedać żydom, byle nie mieszkańcom Janowskim, Rusinom i Polakom.

Janowiak,

Nowe książki i pisma.

(sp) **Samorząd miejski.** Tom. II. zeszyt 10—12 zawiera m. i.: Dr. M. Gutnowski: Pieczęcie miast Wielkopolskich. Dr. T. Przeorski: Ustawa o rozbudowie miast. T. Toeplitz: Stosunek ustawy z dnia 26. września 1922 r. do spraw polityki gruntowej miast. M. Porowski: Stan Samorządu miejskiego w Polsce i braki w jego organizacji. Skorowidz dekrétów, ustaw, rozporządzeń i okólników za czas od 1. lipca do 31. grudnia 1922 r., dotyczących samorządu. S. Szląg: Jeszcze o art. 26. ustawy z dnia 15. lipca 1920 r. Skorowidz ustaw i rozporządzeń obowiązujących w dziedzinie budownictwa w miastach na obszarach b. zaboru rosyjskiego.

Praca szkolna Nr. 2. dodatek miesięczny do „Głosu Nauczycielskiego“, poświęcony sprawom pedagogiczno-dydaktycznym w związku z praktyką szkolną. Zawiera: Błędy w nauczaniu (c. d.) Lekcja wstępna z historii dla klasy III. Z lekcji praktycznej z rachunków. Nowy typ powieści dla młodzieży. Instytut pokazów świetlnych dla młodzieży. Fragment z uwag nad skutecznym nauczaniem. Oceny książek. Zapiski bibliograficzne.

Płomyzek, dwutygodnik dla młodszej dziatwy: Róża i Wiernus. U słońcowej. W stodole, zabawa. Z ilustracji: Marzec, pies niosący lisa i kilka drobnych.

(sp) **Ex Litteris Libertas.** Jednodniówka studentów Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie na dochód Bratniej Pomocy i Kół Naukowych Słuchaczy W. W. P. Warszawa, 1923. Jest to obszerny program, zdający sprawę z organizacji, pracy, wyników najstarszego polskiego uniwersytetu prywatnego.

(s) **Sylwan** za luty zawiera: M. Sokołowski: Nowsze badania nad wpływem charakteru klimatu na zasięgi drzew. (Jestto recenzja z interesującej pracy uczonego Szwajcara Brockmann-Jeroscha.) T. Krygowski: Echa z praktyki i teorii urzędzenia gospodarstwa lasowego (c. d.). J. Szymusik: Zapiski statystyczne, zwykłe przyczynki. Ceny drewna kończą ten bogaty numer.

KSIAZKA TURYSTYCZNA PAPIEŻA.

Achille Ratti (J. S. Pius XI. „Monte-Rosa Cervin-Mont Blanc“. (Chambéry 1922).

Alpiniści z ciekawością powitają zjawienie się książki, w której zebrane są artykuły alpejskie papieża Piusa XI., podówczas prof. ks. A. Rattiego, umieszczane w latach 1889—1890 w „Revue Alpine“. Piękność wysiłku i trudu alpinistycznego, współzycie przesiąknięte kulturą wieków umysłu z wyniosłą samotnością lodowych szczytów, noce spędzane ponad 3.000 m. w obliczu wiekłej natury i Boga, znajdują w ks. Rattim niezrównanego piewę.

OGŁOSZENIA.

L. 86/23.

Wydział Rady powiatowej w Hrodence rozpisuje

KONKURS na dwie posady lekarzy okręgowych

z siedzibą w

1. OBERTYNIE
2. CZERNELICY

z poborami XII. stopnia służbowego funkc. państw. i ryczałtem na koszty podróży.

WARUNKI:

1. Obywatelstwo polskie
2. Dyplom dra medycyny uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej w Polsce
3. Znajomość języków krajowych.
4. Praktyka przynajmniej 2-letnia w zawodzie lekarskim.
5. Nieprzekroczony wiek 40 lat.

Podanie wnieść należy do 15. kwietnia 1923.

Komisarz rządowy:

3561

W. Abrahamowicz w. r.

Ex cesarz
Austrii**KAROL**wiernie oddane wypadków
niedawno minionych czasów**Dziś w kinoteatrze „APOLLO“****Józef Procko**
Lwów
Tercjarska 10.Konstrukcje żel.
Roboty artystyczno
budowlane.Meble ogrodowe.
Artykuły masowe,
kute i szlancewane.Dla p.p. Kupców
odpowiedni rabat.**Hygiena skóry.**Ostre i mroźne powietrze niszczy
skórę. Aby uchronić się przed popęka-
niem i zaczerwienieniem skóry, uży-
wajcie sławnego**Kremu SIMONA CRÈME SIMON**Skuteczność jego jest pewna. Puder ry-
żowy Simona i Mydło Simona są nie-
odzownymi uzupełnieniami Kremu Si-
mona. Są to produkty czyste, pozbawione
zupełnie składników szkodliwych dla na-
skórka. J. SIMON & Co, 59 Faub. Saint
Martin, PARYŻ. 1355

CRÈME SIMON

Tartak parowy
na Śląsku Cieszyńskimpołożony na granicy Czechosłowacko-
Niemieckiej 3520posiadający duży własny plac
składowy na kolei przyjmie
w roku bież. około 10.000 m³
kłoców drzewa miękkiego po
niskich cenach do rżnięcia.Zgłoszenia należy kierować pod Tartak pa-
rowy. Nierodzim poczta Skoczów, Śląsk Ciesz.**Zadajcie bezpłatnie**Prześlijcie nam kartę pocztową ze swym adre-
sem, a wspaniałym otrzymacie zupełnie bez-
płatnie ilustrowany katalog wszelkiego rodzaju
wykwintnych wyrobów sukienkowych i manufaktury
niezbędnych w każdym domu.W ten sposób zapoznacie się szczegółowo z naj-
lepszymi wyrobami pierwszorzędných fabryk i tow.
akcyjnych i przekonacie się, jaka olbrzymia różnica
jest między naszymi cenami fabrycznymi a cenami
w waszej miejscowości. Towary wysyłamy natych-
miast za zaliczeniem pocztowym.

Adresujcie:

Firma Handlowa Bersztejn i Ska Białystok

składy fabryczne. P.—3.

Wielkopolska Papiernia

Tow. Akc.

Bydgoszcz, ul. Gdańska 19.

DOSTARCZAMY HURTOWNIE:

Papiery pakowe (w rolach i arkuszach)
kartony, papiery kolorowe i tekturę
introligatorską

Lwowskie przedstawicielstwo

OTTON LIBERDA, ul. Bema 4.

Adres telegr. „Papyrus“.

3558

Pamiętniki J. K. Janowskiego
o powstaniu styczniowymStaraniem Komitetu Jubileuszowego ob-
chodu 50 i 60 rocznicy powstania
— 1863 r. we Lwowie wyszły —**J. K. Janowskiego**b. członka i sekretarza Rządu Narodowe-
go w powstaniu 1863-1864 r. pomnikowe**„Pamiętniki o powstaniu styczniowym“**Tom I (styczeń-maj 1863 r.), Lwów, 1913
wydane z zasilku Wydziału Nauki Mi-
nistra W. R. i O. P. — Do nabycia
w Towarzystwie Szkoły Ludowej we
Lwowie, ul. Fredry 3, i we wszyst-
kich księgarniach w całej Polsce.**OGŁOSZENIE.**Tymczasowy Wydział Samorządowy wydzie-
rzał na (6) sześć lat od 1. czerwca 1923 począ-
wszy — folwark fundacyjny Kochanówka (powiat
Jaworów) o obszarze 550 morgów.Czynsz dzierżawny w zbożu — wszystkie pod-
atki i aseknracje budynków spłacać ma dzierżawca.Oferty pisemne w zapieczętowanych kopertach
z napisem „Oferta (naswisko oferenta) na dzierża-
wę majątku Kochanówka fund. im. Lachowicza“
wnosić należy do protokołu Tymczasowego Wydziału
Samorządowego (Gmach posejmowy), w terminie do
(siódmego) 7-go kwietnia 1923 włącznie.Do oferty dołączyć należy: kwit na złożone
w Kasie skarbowej „A“ (gmach posejmowy) wadium
w gotówce lub w papierach wartościowych w kwocie:
2,000,000 (dwa miliony) marek p. dowody
uzdolnienia zawodowego oraz posiadania niezbęd-
nych do uzasadnienia prowadzenia gospodarstwa
funduszu.Za Tymczasowy Wydział Samorządowy.
3540 **Piotrowski, mp.****Perlmuttera Ultramarina**z marką ochronną „Kurka“ jest najlepszą i naj-
wydatniejszą farbą dla wapna, dla bielizny i celów
malarskich fabryki Ulramaryny.Lwów i w Zniesieniu koło Lwowa
1854 biuro i ekspedycja Słoneczna 62.**Posady i prace.****Inżynier (mechanik)** z kil-
kuletnią praktyką, obecnie
na stanowisku kierownika
ruchu i warsztatów fabrycz-
nych poszukuje odpowiedniej
posady, najchętniej w prze-
myśle naftowym. Gruntowna
znajomość automobili i mo-
torów spalinowych. Łaskawe
zgłoszenia: Administracja „Ku-
rjera lw.“ pod „Inżynier“.**Klucznica rutynowana** po-
trzebna zaraz. Konieczne
odpisy świadectw i warunki
zgłaszać Zarząd dóbr Nowe
miasto k/Przemysła. 3545**Kupno i sprzedaż.****Wafelce i kamienie młyńskie**
poleca M. Steinhaus Lwów
Krasieckich 18 A. 3090**Biurko dębowe** nowe do
sprzedania. Pracownia sto-
larska Szeptyckich 1, 35. 3551**Stare marki Austrii** od ro-
ku 1850 do 1867 kupuję
i płacę bardzo dobrze. Oferty
dr Salamon adwokat, Miłów-
ka. 5595**Baczność!****Folwark** 280 morg., 20 morg. łąki, 10 morg. lasu, rola pszen-
na, od miasta powiatowego 5 klm. Budynki wszyst-
kie murowane. Pałac 8 pokoi. Żywy i martwy inwentarz. Cena
400 milionów mkp.**Dom** w większym pow. mieście 17 ubikacji do tego należy spi-
chlerz, stajnia, wielkie podwórze, interes zb. żowy prowa-
dzony od 40 lat, także nadaje się na każde inne przedsięw-
zięcie, zaraz wolne 6 pokoi i kuchnia. Cena 40 milj. mkp.**Piekarnia** w mniejszym mieście w rynku dobrze zaprowa-
dzona, duże podwórze, ogród dom parterowy
i piętro. Cena kupna 30 milj. od zaraz do objęcia.**Willa** 16-cie pokoi 3 kuchnie, 2 morgi ogrodu owocowego, pod-
wórze stajnie, szopy, wodociąg oświetlenie gazowe w wię-
kszym pow. mieście gdzie się znajdują wszelkie wyższe szkoły.
Cena 50 milj. mkp.**Oberza** w większej wsi przy szosie 5 morg. roli, 1 morg. ogro-
du owocowego bez konkurencji. Budynki murowane
z kompletnym urządzeniem od zaraz na sprzedaż. Cena 37 milj. mkp.**Gospodarstwo** 46 morg. pszennej ziemi, 10 morg. łąki.
Budynki murowane od Ostrowa 7 klm.
kolej, szkoła w miejscu. Inwentarz 3 konie, 9 szt. bydła wszelkie
porządki gospodarskie. Cena 80 milj. mkp.**Gospodarstwo** 52 morg. łąki. Budynki murowane pod papą
dom 3 pokoje i kuchnia. Inwentarz nad-
porządki rolnicze. Cena 40 milj. mkp.**Gospodarstwo** 72 morg., 5 morg. łąki. Budynki murowane
pod papą. Inwentarz dobry i wszelkie ma-
szyny. Cena 40 milj. mkp.**Hotel** połączony z restauracją w większym pow. mieście blisko
dworca, około 30 ubikacji około 2 morgi ogrodu urzą-
dzenie rest. na sprzedaż. Cena 45 milj.**Rzeźnictwo** w mieście Ostrowie z domem 18 ubikacji 2 sklepy
w centr. miasta z motorem urządzeniem od
zaraz na sprzedaż. Cena 40 milj. mkp. Wpłata 20 do 30 m. mkp.**ZGŁOSZENIA:****Jan Sowiński i Szymankiewicz Ostrów Wkp**

Kolejowa 41. skład delikatesów.

Tel. 200

3560

!Wyborowe nasiona!

ogrodowe i rolnicze

do siewu poleca firma:

„Selekcja“ Hodowla i Handel Nasion
Selekcyjnych Sp. z o. odp. W Toruniu

Żeglarska 7. — — Telefon 507.

1024